

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Dokument z posiedzenia

25.11.2014

B8-0314/2014

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia Komisji

zgodnie z art. 123 ust. 2 Regulaminu

w sprawie przeglądu wytycznych Komisji dotyczących oceny skutków
(2014/2967(RSP))

Reinhard Bütikofer, Pascal Durand, Heidi Hautala, Claude Turmes
w imieniu grupy Verts/ALE

RE\1041487PL.doc

PE539.037v01-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie przeglądu wytycznych Komisji dotyczących oceny skutków (2014/2967(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając niedawne konsultacje publiczne dotyczące przeglądu wytycznych Komisji w sprawie oceny skutków oraz odnośny projekt zmienionych wytycznych w sprawie oceny skutków,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zapewnienia niezależnych ocen skutków regulacji¹,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że oceny skutków, stanowiące narzędzie na wczesnym etapie opracowywania przepisów, odgrywają kluczową rolę w procesie decyzyjnym UE, a ich celem jest dostarczanie przejrzystych, wszechstronnych i wyważonych informacji na temat charakteru problemu, któremu trzeba zaradzić, wartości dodanej działań UE oraz możliwych gospodarczych, społecznych, środowiskowych i zdrowotnych skutków różnych wyborów politycznych oraz ich wpływu na prawa podstawowe obywateli;
- B. mając na uwadze, że Traktat z Lizbony zawiera klauzule horyzontalne dotyczące kwestii społecznych i środowiskowych (art. 9 i 11 TFUE), które muszą być uwzględniane przy określaniu i wdrażaniu strategii i działań Unii, a każdemu wnioskowi ustawodawczemu musi towarzyszyć dogłębna analiza skutków społecznych i środowiskowych;
- C. mając na uwadze, że w związku z wejściem w życie Traktatu z Lizbony Karta Praw Podstawowych ma taką samą wartość prawną jak traktaty Unii Europejskiej, a w ocenach skutków należy zawsze sprawdzać zgodność przepisów z prawami podstawowymi;
- D. mając na uwadze, że obecne wytyczne dotyczące oceny skutków przewidują przyznanie centralnej roli Sekretariatowi Generalnemu Komisji i Radzie ds. Oceny Skutków, jeśli chodzi o podjęcie decyzji o konieczności przeprowadzenia oceny skutków w związku z określoną inicjatywą;
- E. mając na uwadze, że Rada ds. Oceny Skutków odgrywa ważną rolę jako główny organ kontroli jakości oceny skutków;
- F. mając na uwadze, że wytyczne proponują we wszystkich możliwych przypadkach wyrażanie skutków w kwotach pieniężnych; mając na uwadze, że choć krótkoterminowe koszty dla biznesu mogą w normalnych warunkach zostać wyrażone w kwotach pieniężnych, jednak długoterminowe korzyści działań regulacyjnych są

¹ Dz.U. C 380 E z 11.12.2012, s. 31.

często niemożliwe do wyrażenia w kategoriach pieniężnych (np. ograniczenie zagrożeń zdrowotnych lub utrzymanie ekosystemów); mając na uwadze, że nacisk na wyrażanie wszystkich możliwych przypadków w kwotach pieniężnych oznacza strukturalne faworyzowanie bardziej wymiernych aspektów, takich jak koszty podmiotów gospodarczych w porównaniu do nie tak wymiernych korzyści społecznych i środowiskowych, co spowoduje nieodpowiednie uwzględnienie ogólnych społecznych kosztów i korzyści, a społecznych i środowiskowych kosztów i korzyści w szczególności;

- G. mając na uwadze, że upraszczanie unijnych przepisów powinno się odbywać z pełnym poszanowaniem unijnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy, unijnych praw i zasad pracowniczych oraz celów ustawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska;
- H. mając na uwadze, że prawidłowa i niezależna ocena skutków ma szczególne znaczenie dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), które często napotykają większe trudności niż duże przedsiębiorstwa w przystosowaniu się do nowych wymogów prawnych i administracyjnych, a ze względu na swą wielkość w mniejszym stopniu mogą przewidywać zmiany regulacyjne na wczesnym etapie;
- I. mając na uwadze, że zasada „najpierw myśl na małą skalę” ma na celu uwzględnianie interesów MŚP na bardzo wczesnym etapie formułowania polityki, tak aby przepisy były bardziej przyjazne dla MŚP; mając na uwadze, że dostępny jest zestaw narzędzi służących skutecznemu wprowadzaniu w życie tej zasady, w tym poddawanie planowanych wniosków ustawodawczych testowi MŚP;

Zakres zastosowania

1. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się Komisji do dokonywania regularnego przeglądu wytycznych w sprawie oceny skutków, tak aby udoskonalić metodologię oceny skutków; oczekuje od Komisji zapewnienia jednakowo szczegółowego rozważenia aspektów gospodarczych, społecznych i środowiskowych; nalega, by Komisja zapewniła pełne uwzględnienie ocen jakościowych w celu uniknięcia strukturalnego faworyzowania bardziej wymiernych aspektów, takich jak koszty podmiotów gospodarczych w porównaniu do nie tak wymiernych, a równie ważnych korzyści społecznych i środowiskowych; pozytywnie ocenia zaangażowanie Komisji w ocenę zgodności z prawami podstawowymi;
2. jest zdania, że Komisja powinna zachować swoje dotychczasowe podejście polegające na przeprowadzaniu oceny skutków w przypadku inicjatyw, które spełniają przynajmniej jedno z poniższych kryteriów:
 - uwzględnione w Programie działalności legislacyjnej i prac Komisji wnioski ustawodawcze
 - nieuwzględnione w Programie działalności legislacyjnej i prac Komisji wnioski ustawodawcze z jasno określonymi skutkami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi
 - inicjatywy nieustawodawcze, które określają przyszłe strategie polityczne (np. białe

księgi, plany działania, programy wydatków i wytyczne do negocjacji dotyczących umów międzynarodowych)

- akty delegowane lub wykonawcze o znacznych skutkach dla systemu opieki społecznej;
- 3. jest przekonany, że oceny skutków są ważnym sposobem wspomagania procesu decyzyjnego we wszystkich instytucjach UE i stanowią ważną część procesu lepszego stanowienia prawa; uważa jednak, że oceny skutków nie mogą zastąpić politycznej oceny ani decyzji i nie należy ich wykorzystywać do ograniczania polityki motywowanej interesem publicznym;
- 4. oczekuje, że nowa Komisja wyjaśni, w jaki sposób zamierza wprowadzić zmiany do swoich wytycznych dotyczących oceny skutków, aby lepiej uwzględnić to podejście na etapie przygotowywania stanowiska PE w sprawie niedawnego komunikatu Komisji dotyczącego upraszczania przepisów (REFIT) oraz z zastrzeżeniem stanowiska Parlamentu w tej sprawie;
- 5. podkreśla, że upraszczanie przepisów (REFIT) nie może stanowić pretekstu do obniżania poziomu ambicji, jeżeli chodzi o kwestie o zasadniczym znaczeniu dla bezpieczeństwa i dobra pracowników lub dotyczące ochrony środowiska; ostrzega przed promowaniem programu deregulacji pod pretekstem lepszego stanowienia prawa lub zmniejszania obciążeń MŚP; wzywa Komisję do nieobniżania poziomu ambicji i apeluje o nieutrudnianie realizacji celów polityki publicznej, obejmujących normy środowiskowe, socjalne oraz dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa;
- 6. przypomina, że czterech członków Grupy Wysokiego Szczebla ds. Obciążeń Administracyjnych, reprezentujących związki zawodowe, organizacje broniące praw konsumentów, organizacje zajmujące się zdrowiem i środowiskiem, zdystansowało się od ustaleń grupy, które przedstawiono w dniu 14 października 2014 r., i opublikowali odrębną opinię; zauważa, że organizacje reprezentujące MŚP także odniosły się krytycznie do niektórych wniosków grupy wysokiego szczebla; wzywa Komisję, by należycie wzięła te okoliczności pod uwagę i w przedmiotowym procesie uwzględniła zastrzeżenia wszystkich zainteresowanych podmiotów;
- 7. stanowczo sprzeciwia się propozycji Grupy Wysokiego Szczebla ds. Obciążeń Administracyjnych, by poza instytucjami UE ustanowić zewnętrzny organ wysokiego szczebla ds. lepszego stanowienia prawa, który odpowiadałby za ocenę obciążeń administracyjnych wynikających z wniosków, kosztów przestrzegania przepisów, poszanowania zasady pomocniczości i proporcjonalności oraz wybranej podstawy prawnej, a także za proponowanie lepszych inicjatyw regulacyjnych i monitorowanie wdrażania przepisów UE na szczeblu krajowym; jest zdania, że takie rozwiązanie rodzi poważne wątpliwości dotyczące legitymacji i zarządzania oraz istotnie podważyłoby rolę i legitymację Komisji; usilnie nalega, by odpowiedzialność za przeprowadzanie kompleksowych i wyważonych ocen skutków pozostała przy Komisji i podlegała systematycznej kontroli Parlamentu Europejskiego;

Rada ds. Oceny Skutków

8. wyraża poważne zaniepokojenie faktem, że w projekcie zmienionych wytycznych nie określono ściślej roli Rady ds. Oceny Skutków w procesie przeprowadzania oceny skutków; zdecydowanie nalega, by Komisja ponownie przyjrzała się kwestii tego pominięcia i formułując odpowiedź dla Parlamentu, ściślej określiła procedury odnoszące się do Rady ds. Ocen Skutków w nowym zbiorze projektów zmienionych wytycznych, a także by wszelka inicjatywa wymagająca oceny skutków musiała uzyskać pozytywną opinię Rady ds. Oceny Skutków;
9. nalega, by Komisja określiła jasno procedury odnoszące się do Rady ds. Oceny Skutków; jest przekonany, że Rada ds. Oceny Skutków powinna nadal działać jako niezależny organ kontroli jakości w strukturze Komisji, i wnosi o znaczne zwiększenie niezależności Rady ds. Oceny Skutków; oczekuje, że jej skład osobowy będzie odzwierciedlał w sposób równorzędny kwestie gospodarcze, społeczne i środowiskowe; uważa, że ostateczny wynik tego procesu oraz kontrola jakości ocen skutków powinny zawsze leżeć w gestii instytucji UE; proponuje, by Rada ds. Oceny Skutków odpowiadała bezpośrednio przed wiceprzewodniczącym Komisji ds. lepszego stanowienia prawa;
10. podkreśla że członkowie Rady ds. Oceny Skutków powinni być niezależni i podlegać kontroli ze strony Parlamentu Europejskiego, aby uniknąć sytuacji, w której te same osoby występowałyby w roli sędziego i ławnika;

Test MŚP

11. przypomina, że w przeglądzie programu Small Business Act z 2011 r. Komisja uznała za godne ubolewania, iż jedynie osiem państw członkowskich włączyło test MŚP do krajowych procesów decyzyjnych; wyraża zadowolenie, że w przeglądzie tym Komisja wyraźnie zobowiązała się do dalszego wzmocnienia testu MŚP; ubolewa jednak, że wbrew tym zapowiedziom w projekcie zmienionych wytycznych w sprawie oceny skutków nawet nie wspomniano o teście MŚP; wzywa Komisję do dalszego nalegania na państwa członkowskie, by dodały politykę na rzecz MŚP do swoich programów;
12. uważa, że test MŚP, oceny skuteczności istniejących ram regulacyjnych i testy konkurencyjności nie powinny być samodzielnymi procedurami, ale stanowić elementy wszechstronnej oceny skutków, która w sposób zrównoważony ocenia wszystkie aspekty (m.in. gospodarcze, społeczne i środowiskowe) i dąży nie tylko do oszacowania kosztów, ale także korzyści dla społeczeństwa i potencjał tworzenia nowych rynków; uważa, że te procedury nie powinny podważać skuteczności ustawodawstwa lub dodawać kolejnych warstw biurokracji;
13. nawołuje do utrzymania testu MŚP, aby ocenić, jakim wpływom podlegają MŚP w trakcie cyklu regulacyjnego, zwłaszcza w porównaniu z większymi przedsiębiorstwami; uważa jednak, że automatyczne wyłączenie mikroprzedsiębiorstw nie jest właściwym podejściem; popiera rozważenie dostosowań i łagodniejszych przepisów dla MŚP w ocenie skutków, jeżeli można udowodnić, że nie podważają one skuteczności prawodawstwa, a wyłączenia lub łagodniejsze przepisy nie sprzyjają fragmentaryzacji rynku wewnętrznego ani nie utrudniają MŚP dostępu do niego. ponadto uważa, że należy poświęcić więcej uwagi zapewnianiu, by zaproponowane strategie polityczne i regulacje chroniły MŚP przed antykonkurencyjną praktyką większych podmiotów

działających na rynku;

14. zachęca państwa członkowskie do dalszych uproszczeń administracyjnych dla MŚP na szczeblu krajowym poprzez odpowiednią transpozycję unijnych dyrektyw do prawa krajowego; zwraca uwagę na prawo państw członkowskich do przyjmowania przepisów krajowych, jeżeli UE przyjęła tylko przepisy minimalne; przypomina, że oceny skutków ex post nigdy nie powinny zastępować wynikającego z roli „strażniczki traktatów” obowiązku monitorowania stosowania prawa unijnego przez państwa członkowskie w sposób skuteczny i szybki;
15. uważa, że należy bardziej uwzględniać głos MŚP w procesach ustawodawczych dotyczących takich kwestii jak normalizacja, własność intelektualna, finansowanie badań naukowych i innowacji oraz zamówienia publiczne; ubolewa nad niechęcią Rady do większego uwzględniania potrzeb MŚP przy uchwalaniu przepisów;
16. wzywa Komisję do szczególnego uwzględnienia skutków wywieranych na inwestycje, innowacje i tworzenie miejsc pracy;

Ocena skutków w Parlamencie

17. apeluje o systematyczne i jak najwcześniejsze rozpatrywanie w Parlamencie ocen skutków Komisji, a w szczególności na szczeblu komisji parlamentarnych;
18. przypomina o swojej rezolucji z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zapewnienia niezależnych ocen skutków regulacji, w której wezwano do bardziej konsekwentnego korzystania z parlamentarnych ocen skutków; przypomina, że Dział ds. Oceny Skutków już pracuje i oferuje możliwość przeprowadzenia ocen skutków; uważa, że parlamentarne oceny skutków mogą być przydatne zwłaszcza przed przyjęciem wszelkich istotnych zmian w pierwotnym wniosku Komisji lub poprawek do takiego wniosku;
 - o
 - o o
19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji oraz Radzie.